

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **S. S. E.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2 – Vinohrady, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, odbor cizinecké policie, se sídlem Nádražní 2, Plzeň, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 8. 2015 č. j. KRPP-132065-/ČJ-2015-030022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 9. 2015, č. j. 17 A 61/2015 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2 – Vinohrady, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**. Tato částka mu bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované specifikovanému v záhlaví. Jím bylo rozhodnuto o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba zajištění byla stanovena na 30 dní od okamžiku omezení osobní svobody, tedy od 13. 8. 2015 od 10:45 hodin.

[2] Proti rozhodnutí žalované byla podána žaloba, kterou krajský soud vyhodnotil jako nedůvodnou. Nejprve se zabýval tvrzením žalované o opožděnosti žaloby, kterou neshledal. Následně přistoupil k vypořádání jediné žalobní námitky, a to námitky nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí z důvodu, že výrok rozhodnutí je v rozporu s odůvodněním. Dle výroku byl stěžovatel zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, kdežto odůvodnění podle stěžovatele nasvědčovalo tomu, že měl být zajištěn dle § 129 téhož předpisu.

[3] Krajský soud k tomu uvedl, že § 129 zákona o pobytu cizinců je dle judikatury Nejvyššího správního soudu speciálním ustanovením k § 124 zákona o pobytu cizinců. V dané věci byl stěžovatel zajištěn nejprve podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, poté, co byl zadržen jako cizinec, který u sebe neměl žádné doklady. Ze zkušenosti s obdobnými případy žalovaná předpokládala, že ho zajistí podle § 129 zákona o pobytu cizinců, což je v napadeném správním rozhodnutí popsáno v rekapitulační části nazvané jako "Dosavadní průběh řízení" a zřetelně odděleno od vlastního právního hodnocení případu. Z rekapitulace nelze dovozovat kvalifikaci zajištění. Předpoklad žalované se nenaplnil poté, co bylo provedeno daktyloskopování a otisky byly porovnány v systému Eurodac, kde nebyla nalezena shoda ani jiný HIT záznam k osobě stěžovatele. Za těchto okolností nepřipadalo v úvahu zajištění za účelem předání na základě readmisní dohody podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Dále bylo tedy postupováno podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, zejména na základě zahájení řízení o správním vyhoštění a opatření si závazného stanoviska Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k možnosti vycestování do země původu. Soud se ztotožnil se žalovanou v závěru, že zákonem stanovené podmínky zajištění byly naplněny a rovněž byly dostatečně, srozumitelně a logicky odůvodněny. Soud tedy neshledal rozpor mezi výrokem a odůvodněním, jelikož obě části rozhodnutí se vztahují k § 124 zákona o pobytu cizinců.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Má za to, že krajský soud pouze stručně zdůvodnil, proč nepřichází v úvahu aplikace § 129 zákona o pobytu cizinců, ale vůbec se nezabýval zákonností rozhodnutí o zajištění, tedy splněním podmínek zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Pokud tyto námitky nebyly formulovány v žalobě, pak bylo povinností soudu stěžovatele vyzvat, aby odstranil takové vady žaloby. Bez formulace žalobních námitek vůči zákonnosti rozhodnutí o zajištění by nemohlo dojít k soudnímu přezkumu. Z těchto důvodů se domnívá, že napadený rozsudek by měl být zrušen pro nepřezkoumatelnost.

[6] Z opatrnosti dále formuluje i námitky vůči zákonnosti rozhodnutí o zajištění, respektive vůči naplnění zákonných podmínek zajištění. Má za to, že nebyly splněny.

[7] Z uvedených důvodů navrhuje zrušit rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované.

pokračování

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze stručně odkázala na své vyjádření k žalobě.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že by k ní byl povinen soud přihlídnout i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[12] Námitku nepřezkoumatelnosti stěžovatel spatřuje v tom, že krajský soud neprovedl rozbor zákonnosti rozhodnutí o zajištění, tedy že nezkoumal naplnění jednotlivých podmínek pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[13] Řízení před krajským soudem je ovládáno zásadou dispoziční (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., § 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.). Je tedy zcela v dispozici žalobce, jak formuluje své žalobní námítky, z jakých skutkových a právních důvodů a v jakém rozsahu napadá správní rozhodnutí. Stěžovatel ve své žalobě vznesl pouze námitku nepřezkoumatelnosti (viz bod [2] tohoto rozsudku). S touto námitkou se krajský soud řádně vypořádal a zdůvodnil, proč nepovažuje rozhodnutí žalované za nepřezkoumatelné. Jiné žalobní námítky nebyly vzneseny, nelze tedy krajskému soud vyčítat, že se jinými otázkami nezabýval. Zákonnost napadeného rozhodnutí tak posuzoval zcela správně výlučně v intencích žalobních námitek. Dlužno poznamenat, že nad rámec žalobní argumentace smí správní soud vykročit pouze ve zcela výjimečných případech, a to za situace, kdy to předpokládá přímo zákon (nicotnost rozhodnutí, jeho nepřezkoumatelnost, případně procesní vada, která ji založila) či ustálená soudní judikatura (např. prekluze práva správce daně vyměřit či doměřit daň, prekluze práva správního orgánu rozhodnout o sankci za správní delikt). O žádný z těchto případů se ovšem v tomto případě nejedná.

[14] Stěžovatel se domnívá, že ho krajský soud měl upozornit na vady jeho žaloby a vyzvat k jejich odstranění. Patrně se domáhá postupu dle § 37 odst. 5 s. ř. s., podle nějž:

Předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu.

[15] Ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. se však z logiky věci nepoužije na případy, kdy žaloba neobsahuje veškeré žalobní body, které by obsahovat mohla. Jak je uvedeno výše, je pouze věcí žalobce, se kterými výroky správního orgánu a v jakém rozsahu či z jakých důvodů nesouhlasí. Soud není oprávněn a ani povinen vyzývat žalobce k doplnění jeho žaloby, pokud je tato projednatelná a srozumitelná. K odstranění vad žaloby vyzývá soud zpravidla tehdy, pokud je žaloba tzv. blanketní, tj. neobsahuje žádné žalobní body, a dosud neuplynula lhůta k podání žaloby. Stěžovatel však ve své žalobě projednatelný žalobní bod zformuloval a soud neměl žádné indicie k tomu, že by namítal i další pochybení žalované, a to ani obecně, ani v náznavu. Žalobou bylo napadeno právní hodnocení provedeného zajištění, námitka proti naplnění podmínek pro zajištění nebyla vznesena. Nadto je třeba konstatovat, že žaloba byla podána v poslední den lhůty, tudíž by jakékoli její doplnění, byť i na případnou výzvu soudu, bylo opožděné (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7 As 15/2010 – 56, či ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 – 40, publ. pod č. 113/2004 Sb. NSS).

[16] Napadený rozsudek vzhledem k uvedenému nelze shledat nepřezkoumatelným. Kasační námitka je nedůvodná.

[17] Druhá kasační námitka je uvedena z opatrnosti, kdyby kasační soud neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Stěžovatel se snaží zpochybnit naplnění podmínek pro zajištění cizince dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Tato námitka byla poprvé uplatněna až v kasační stížnosti, nebyla vznesena v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tomu nic nebránilo. Nejvyšší správní soud se při hodnocení této námítky přidržel ustálené judikatury. Například ve svém rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 – 155 (publ. pod č. 1743/2009 Sb. NSS) uvedl, že: „[u]stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restriktci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu *vigilantibus iura* uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponese případné nepříznivé následky s tím spojené. Korektiv takto zavedené koncentrace řízení, vyjádřený slovy ‘ač tak učinit mohl’, je naplněn nejen tehdy, když žalobce určitou námitku objektivně v žalobním řízení uplatnit nemohl, ale též tehdy, kdy by její (objektivně možné) uplatnění nebylo, s ohledem na kontext věci, racionální. O takový případ jde za situace, kdy v době podání žaloby existuje k určité otázce ustálená a jednotná soudní judikatura, avšak v mezidobí dojde k jejímu zásadnímu a překvapivému obratu, který žalobce nemohl, ani při vynaložení veškeré bdělosti a odborné péče, předvídat. Odkazuje-li nově uplatněná kasační námitka na tento případ, nelze ji odmítnout jako nepřípustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s.“ (obdobně též například v rozsudku ze dne 22. 9. 2004 č. j. 1 Azs 34/2004 – 49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS). V souzeném případě stěžovatel neuvádí žádné okolnosti, které mu zabránily uplatnit jím tvrzený důvod nezákonnosti již v řízení před krajským soudem, a nenamítá ani existenci zásadního a překvapivého obratu ustálené soudní judikatury.

pokračování

[18] Proto nezbyvá než uzavřít, že pro uplatnění výše specifikované námitky v řízení před krajským soudem neexistovala na straně stěžovatele žádná překážka a její uplatnění až v řízení o kasační stížnosti je nepřipustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se jí tedy nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[20] O nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[21] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hraří hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatele Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M., advokát, provedl v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci samé, tj. doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. Nejvyšší správní soud naopak nepřiznal odměnu za úkon dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu - první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem, jelikož advokát první poradu s klientem žádným způsobem, ani přes upozornění soudu, nedoložil. Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M. je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). K nákladům řízení se tedy přičítá DPH v sazbě platné ke dni ukončení řízení o kasační stížnosti, tj. ve výši 714 Kč. Náhrada nákladů řízení tak činí 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu